

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v letu 2023

(Obrazec za poročanje)

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice: **Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem**

Naslov (sedež): Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem

Odgovorna oseba: direktor Aljaž Verhovnik

Telefon: 02 87 05 424

Elektronska pošta: aljaz.verhovnik@knjiznica-ravne.si

Številka pogodbe: **3340-23-128068**

Vsebine v sklopih programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2023:

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	☐
2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	☐
3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	☐

Ocena izvedenega programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2023

Pri vsaki izvedeni nalogi na kratko opišite načrtovane letne cilje, vsebino in obseg nalog (število ur ali število projektov) ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

1.1 Nakup knjižničnega gradiva za SŠK

Knjižnična zbirka v SŠK v Celovcu se dopolnjuje z aktualnim gradivom z različnih področij. Poseben poudarek je na nabavi kvalitetne literature za otroke in odrasle.

V letu 2023 smo poseben poudarek namenili gradivu za učenje slovenskega jezika.

Uporabniki lahko preko oddaljenega dostopa berejo aktualno dnevno in tedensko časopisje v slovenskem jeziku, prav tako lahko dostopajo do arhiva časnika Večer. Novitete redno objavljamo na internetni strani KOK in seznam tudi redno pošiljamo v objavo SŠK. Nakupljeno knjižnično gradivo po dogovoru v Celovec dostavimo mi. Sredstva za nakup knjižničnega gradiva KOK pridobi s prijavo na neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva, ki ga objavlja Ministrstvo za kulturo RS.

Iz teh sredstev je bilo v lanskem letu kupljeno:

Monografske publikacije: 694 enot

Serijske publikacije: 13 naslovov

Skupaj: 707 enot

1.2 Medknjižnična izposoja

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen takšnemu načinu izposoje, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture. Vsako leto za to namenimo nekaj sredstev. Ker je to do sedaj že postala utečena praksa, bomo s tem tudi nadaljevali.

SŠK je naročila v letu 2023: 49 enot gradiva
SŠK je posodila v letu 2023: 17 enot gradiva

1.3 Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposajo in pravilničnimi uricami se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo.

Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa.

Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vsem šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo. Do sedaj je bilo za njeno delovanje že namenjenih nekaj sredstev, zato že beležijo rast izposoje, letne statistične primerjave pa to tudi dokazujejo.

Knjižnica je v letu 2023 potovala 52 krat. To je štirikrat več kot v letu 2022.

Za svoje delovanje in pripravo gradiva so porabili okrog 38 ur in izposodili 2.001 enot gradiva.

V primerjavi z letom 2022 je bilo izposojenih 753 enot gradiva več. To dokazuje, da je bilo njeno delovanje uspešno in je v celoti opravičilo vložena sredstva.

Statistični podatki za leto 2022:

Št. izvedb: 48

Št. izposoj. knjig: 1648

Št. ur: 31,20

Statistični podatki za leto 2023:

Št. izvedb: 52

Št. izposoj. knjig: 2.001

Št. ur: 38,08

2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

2.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«

V Koroški osrednji knjižnici promocijo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu je kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Koncept bralne značke ostaja v svojem bistvu nespremenjen, se pa v posameznih sezonah branja pojavljajo manjše spremembe oziroma poudarki branja (literarne obletnice, e-knjige, poučno branje, domači avtorji, ženske avtorice, tematsko branje, ...):

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

V letu 2023 so bralno značko pridobili 104 bralci iz zamejstva, kar je 18 več kot v letu 2022.

To pa vsekakor pomeni, da je bila tudi 13. sezona uspešno zaključena.

Zaključna prireditev za vse dobitnike nagrad je potekala v prostorih Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, gostja pa je bila Mojca Rudolf (20. aprila 2022), ki nam je predstavila zanimivo ozadje nastajanja knjig serije Temačna skrivnost Irske (Solze, ki jih ni in Nasmeh, ki molči).

Vsako sezono bralne značke za odrasle vse sodelujoče razveselimo tudi z bralno nagrado.

2.2 Pravljične urice z Dragano in Dadijem

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljične urice.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

Podatki za leto 2023: (podatki za pravljične urice, ki so se izvajale v klasični obliki)

Št. izvedb: 52 (28 več kot v letu 2022)

Št. otrok: 897 (330 več kot v letu 2022)

Št. odraslih: 166 (107 več kot v letu 2022)

Skupno št. obiskoval.: 1.063 (437 več kot v letu 2022)

Št. ur: 53,75

Iz podatkov je razvidno, da so pravljične urice z Dragano in lutko Dadijem iz leta v leto bolj obiskane in da pritegnejo vse več tako otrok kot odraslih.

2.3 Bodi kul, beri ful

Poteka v sodelovanju s koroškimi osnovnimi in srednjimi šolami ter dvojezičnimi srednjimi šolami v Celovcu.. Namenjena je mladim od 13. do 18. leta.

Sodelujoči morajo prebrati najmanj tri knjige s priporočenega seznama ter o njih v zgibanko napisati osnovne podatke, svoje misli in knjigo oceniti. Vse sodelujoče povabimo na zaključno prireditev, na kateri jim podelimo priznanja in manjše praktične nagrade.

Projekt promovira in izvaja tudi Slovenska študijska knjižnica v Celovcu.

V letu 2023 je sodelovalo 22 otrok.

Glede na to, da imajo največjo vrednost zgodbe, ki jih doživimo, smo bralno sezono Bodi kul, beri ful sklenili s pripovedovalsko-glasbeno prireditvijo. rena Cerar je izkušena pripovedovalka in avtorica serije priljubljenih izletniških vodnikov, ki nosijo v naslovu *Pravljične poti.*, spremljal jo je harmonikar, skladatelj, multiinstrumentalist in diplomirani fizik Janez Dovč, ki prav tako obožuje ljudske pravljice in je umetniški vodja modernih aranžmajev slovenske ljudske glasbe.

Vsi sodelujoči bralci in bralke, mentorji in mentorice so prejeli simbolične nagrade.

2.4 Izgradnja novega Youtube kanala, s poudarkom na otroških video vsebinah.

Obe knjižnici, tako na Ravnah, kot v Celovcu, že sedaj z različnimi projekti spodbujata medkulturni dialog z močno željo po povezovanju in skupnem sodelovanju z okoljem, kjer delujemo.

Glavne teme, ki jih želimo posredovati prek video vsebin:

- pravljичne urice s povabilom v knjižnico
- ustvarjalnice za otroke z informacijami o knjigah na določeno temo
- starševski nasvet s poudarkom na ustrezni literaturi s področja vzgoje, kakovostnega preživljanja prostega časa, različnih ustvarjalnih dejavnosti...
- uganke za otroke in odrasle – rubrika pisatelj se predstavi (po videu in odgovarja na vprašanja udeležencev) s povabilom, da si lahko njegova dela tudi izposodijo. Tema naj bi bil vedno eden izmed koroških avtorjev.

Izgradnja poteka v sodelovanju med strokovnimi delavci obeh knjižnic in zunanjim izvajalcem.

S prejeto finančno pomočjo so se dodale nove vsebine, kar je pripomoglo k večji gledanosti. To si želijo tudi v prihodnje.

3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

3.1 Dostop do e-virov

Tudi v letu 2023 smo v dogovoru s knjižnico v Celovcu njihovim uporabnikom omogočili oddaljen dostop do e-virov, ki jih naša knjižnica nudi tudi našim uporabnikom (seznam je na naši spletni strani). Pogoji za to je včlanitev v Koroško osrednjo knjižnico, saj bodo z našo izkaznico lahko brezplačno dostopali do vseh e-virov, ki so dostopni preko spletne strani naše knjižnice.

Statistika za člane, ki imajo stalen naslov v Avstriji:

	2023	2022	2021
ŠT. VPISOV	7	7	1
ŠT. AKTIVNIH ČLANOV	22	17	9
ŠT. IZPOSOD IN PODALJŠANJ	768	490	165
ŠT. REZERVACIJ	39	10	25

3.2 Obrazi slovenskih pokrajin

Portal Obrazi slovenskih pokrajin (v nadaljevanju OSP) je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu. Naloga vseh sodelujočih knjižnic je, da zbirajo, pripravljajo, vnašajo, posodablajo, usklajujejo dvojnike in urejajo gesla različnih profilov ljudi, ki so skozi razna obdobja pomembno zaznamovali naš prostor in čas.

Uredništvo za leksikon Korošci (vključno s Slovenci v zamejstvu in po svetu) je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika.

V letu 2023 se je za aktivno sodelovanje na portalu odločila Slovenska študijska knjižnica v Celovcu, en vnašalec je prispeval dve novi gesli.

Delavnice za vnašalce biografij, ki je potekala 27. novembra v organizaciji Mestne knjižnice Kranj, se je udeležilo več predstavnikov iz splošnih knjižnic na Koroškem.

3.3 Ureditev novega kotička za lahko branje

Kot primer dobre prakse in sodelovanja med knjižnicama je tudi ureditev kotička za lahko branje. Lahko branje je proces in metoda komunikacije, ki pospešuje razvoj pismenosti ter

ob socialnih in psiholoških pristopih v okolje vključuje osebe s težavami branja in pisanja. Komunikacija je prirejena tako, da vsebino podaja na berljiv, čitljiv in razumljiv način. Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika naziv Kompetenčni center za lahko branje, omogoča, da svoje strokovno znanje širi v mreži osrednjih območnih knjižnic ter v zamejstvu. **V letu 2023 so tudi v knjižnici v Celovcu s sodelovanjem naše knjižnice otvorili majhen kotiček za lahko branje.**

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je izvajanje programa potekalo v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Poročilu prilagamo tudi obvezno prilogo:

Priloga 1 - obrazec:

Finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2023

Datum: 12. 2. 2024

Podpis odgovorne osebe in žig: